

Project: Anjelierlaan, Lutjebroek, Stede Broec, Adviesnummer: 180

Op verzoek van de gemeente Stede Broec heeft Archeologie West-Friesland gekeken naar het archeologische aspect m.b.t. de nieuwbouw van een supermarkt aan de Anjelierlaan te Lutjebroek, gemeente Stede Broec.

Aangezien er nog geen nota archeologiebeleid is vastgesteld met een bijbehorende beleidsadvieskaart waarop vrijstellingen voor archeologisch onderzoek staan aangegeven is er een archeologische Quicksan uitgevoerd. Hierbij is de archeologische verwachtingskaart van West-Friesland Oost gebruikt. Voor de gemeente Enkhuizen is deze kaart reeds vertaald naar een Archeologische Beleidskaart met daarop vrijstellingsgrenzen voor archeologisch onderzoek. Deze vrijstellingsgrenzen zijn gehanteerd in onderstaande Quicksan.

Archeologische Quicksan

Bestaande situatie en voorgenomen ingrepen

Het betreft de nieuwbouw van een supermarkt met een omvang van 1000 m², gelegen aan een kruising, waar de Azalealaan overgaat in de Anjelierlaan. Het oude pand met garageboxen dat gesloopt gaat worden heeft een omvang van 800 m².

Archeologische waarden en verwachtingen in (de directe omgeving van) het projectgebied

Het plangebied ligt volgens de verwachtingskaart van de Bronstijd van West-Friesland Oost (de Boer & Molenaar, 2006) in een zone met een lage archeologische verwachting. In zones met een lage archeologische verwachting wordt de kans op het voorkomen van archeologische vindplaatsen klein geacht. De aanwezigheid van archeologische resten kan echter niet worden uitgesloten. Het onderzoeksgebied ligt namelijk op korte afstand van de historische kern van Lutjebroek, een terrein van hoge archeologische waarde.

Op het Actueel Hoogtebestand Nederland is te zien dat het onderzoeksterrein in een laag gelegen gebied ligt. Op de bodemkaart van Ente (1963) staat aangegeven dat de bodem bestaat uit veengronden. Onder het veen bevinden zich kleigronden. Deze lager gelegen gebieden waren in de prehistorie minder geschikt voor bewoning. Men woonde toen voornamelijk aan de flanken van de geulrug. Tijdens de ontginning van West-Friesland in de middeleeuwen heeft men dit gebied in cultuur gebracht. Men woonde echter aan de Streekweg, welke iets ten noorden van het plangebied ligt. Op de historische kaart van Dou (1651-1654: afb. 1) en op de kadastrale minuut van 1826 tot en met die van 1924 staat geen bewoning aangegeven op de locatie van het onderzoeksgebied. Het ligt er echter wel dicht tegen aan. Pas op de minuut van 1933 is bebouwing in het plangebied zichtbaar.

Uitgevoerd archeologisch onderzoek in de directe omgeving van het projectgebied

In 2006 en 2008 is een bureauonderzoek verschenen over onderzoekslocaties aan de 1^e Rozenstraat (van den Berg, 2006) en de P.J. Jongstraat (Husken, 2008). De resultaten van het bureauonderzoek aan de 1^e Rozenstraat wijzen op een hoge archeologische verwachting op basis van de ligging van het plangebied, maar omdat men de nieuwe bebouwing met behulp van schroefpalen gaat funderen wordt de verstoring als acceptabel geacht. Ook het plangebied aan de P.J. Jongstraat ligt in een gebied met een hoge archeologische verwachting. Beide locaties liggen namelijk aan het historische bewoningslint van Lutjebroek. In het geval van het onderzoeksgebied aan de P.J. Jongstraat is geen archeologisch onderzoek geadviseerd, omdat men verwacht dat de nieuwe bebouwing de bodem niet meer verstoort dan de verstoringen die zijn veroorzaakt door de huidige bebouwing.

Ten westen van het onderzoeksgebied zijn tijdens de ruilverkaveling in de jaren '70 een aantal waarnemingen gedaan (ARCHIS-waarnemingsnummer 10260-10263, 10336-10345). Het gaat daarbij voornamelijk om vondsten van keramiek uit de middeleeuwen en nieuwe tijd. In één geval gaat het om een vuurstenen afslag, vermoedelijk uit de Bronstijd.

Conclusie

Op basis van de lage archeologische verwachting is geen nader archeologisch onderzoek in het kader van de AMZ-cyclus vereist. Het plangebied ligt wel dicht langs het historische bewoningslint van Lutjebroek. Indien men tijdens de uitvoer van de grondwerkzaamheden onverwachte vondsten doet, dienen deze (conform Monumentenwet 1988) onverwijld te worden gemeld bij Archeologie West-Friesland (0229-252589 of 06-25272867). Een archeoloog van Archeologie West-Friesland kan dan de noodzakelijke waarnemingen doen. Een dergelijke toevalsvondst zal geen consequenties hebben voor tijd of geld in het project en zal de werkzaamheden niet onnodig belemmeren.

Bronnen:

Berg, F.G., van den, 2006. Bureauonderzoek naar de archeologische waarde van het plangebied 1^e Rozenstraat 1 & 1b te Lutjebroek, gemeente Stede Broec. SCEHN-Rapport Cultuurhistorie 78, Wormer.

Boer, G.H. de & S. Molenaar, 2006. West-Friesland Oost. Provincie Noord-Holland. Een archeologische verwachtingskaart voor De Streek. *RAAP-rapport* 1290. Archeologisch Adviesbureau RAAP, Amsterdam.

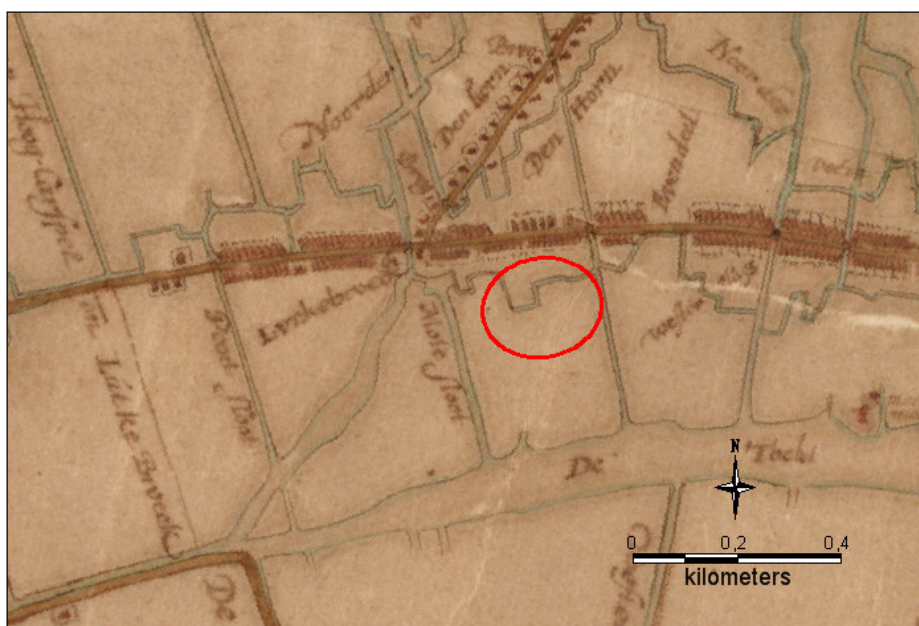
Ente, P.J., 1963. Een bodemkartering van het tuinbouwcentrum 'De Streek'. De bodemkartering van Nederland, deel XXI. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen

Husken, S. 2008. Bureauonderzoek naar de archeologische waarden van het plangebied Lutjebroek-P.J. Jongstraat, gemeente Stede Broec. SCENH, Haarlem.

Molenaar, S. & R. van Berkel, i.v. Archeologische Beleidsnota Gemeente Enkhuizen. *RAAP-rapport* 1591. Archeologisch Adviesbureau RAAP. Weesp.

ARCHIS.nl van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Yolande Meijer & Carla Soonius
Archeologie West-Friesland
10-02-2011

Afb. 1 De onderzoekslocatie op de historische kaart van Dou (1651-1654). De cirkel geeft de onderzoekslocatie aan.